

Maas theater en dans / Maaspodium

Advies: positief, binnen budget

- ▶ Geadviseerd subsidiebedrag: € 2.059.500,-
- ▶ Gevraagd subsidiebedrag: € 2.091.750,-

Samenvatting van de aanvraag

“Maas is een landelijk jeugdtheatergezelschap met een eigen podium in Rotterdam Delfshaven. Wij maken en programmeren voor kinderen, jongeren en jongvolwassenen en verdiepen met onze educatie. We staan midden in de wereld en moedigen vanuit onze kunstenaarsmentaliteit – met theater en dans – jonge mensen aan om dicht bij hun hart te blijven.

Samen met dansende kleuters, dromende kinderen en openhartige jongeren, onderzoeken we wat samenkomen allemaal kan zijn en kan voort kan brengen. Met hen bouwen we aan Maas als plek om thuis te komen. Een plek waar je wordt gehoord wordt en serieus genomen, waar je je veilig voelt om nieuwsgierig en moedig te zijn.

Een sociaal rechtvaardige wereld bouwen we samen. We zetten in op co-creatie: met het publiek, partners, kunstenaars en de gemeenschappen om ons heen. We vieren verschillen tussen culturen, werkwijzen, perspectieven en geleefde ervaringen van iedereen die we ontmoeten en leren hiervan. De afgelopen vier jaar waren een uitdaging. We maakten tijdens lockdowns prachtig klein voordeurtheater en streamden wereldwijd voorstellingen. Daarna barstten we los met een internationale tour van BullyBully en brachten we ontmoetingen, herkenning en wat tranen voort met The Ozard of Wiz. De ontwapening van kinderen uit het speciaal onderwijs bij Doe eens lief lieten een diepe indruk achter. En als klap op de vuurpijl vierden we ons 10-jarig jubileum waarbij Merckx met Maas speelt Maas haar laatste Maasvoorstelling maakte.

Maas onderscheidt zich in Rotterdam als enige gezelschap en podium dat zich uitsluitend richt op jong publiek. In het podium spelen we eigen voorstellingen en die van anderen. Het is de thuishaven voor onze educatie- en participatieprojecten. Je kunt komen eten, je verjaardagsfeestje vieren, logeren en gelijkgestemden of onbekenden ontmoeten. Het Maaspodium is hiermee meer dan een programmerend theater alleen. Het is een huis voor en van de stad. Een plek om thuis te komen. We verbreden onze functie met dialoog en nachtcultuur, geven we onze sleutels uit handen, bieden ruimte om bij Maas gewoon te ‘zijn’ en laten jongeren mee programmeren.

Deze ‘wortels in de stad’ beïnvloeden het reizend werk van onze producties. Waar het podium direct op de actualiteit kan reageren, zorgt de langere lijn van het gezelschap voor vertraging, (zelf)reflectie en een vertaalslag van uiteenlopende verhalen, toegankelijk voor een groot landelijk en internationaal publiek. Vaste Maasmakers zijn René Geerlings, Sara Giampaolo, Cecilia Moisis en Sue-Ann Bel. Daarnaast werken we met o.a. Rajiv Bhagwanbali, 155 (eenvijfvijf) en Dalton Jansen (i.s.m. DOX.)

We streven naar een jaarlijks gemiddelde van 2.245 activiteiten (voorstellingen, gastprogramming en educatie) waarvan 1.825 in Rotterdam. In totaal willen weWe willen hiermee jaarlijks 97.500 bezoekers en deelnemers per jaar bereiken, waarvan 62.000 in Rotterdam.

Wij geloven dat successen bereikt worden door onderlinge afhankelijkheid. Het podium, gezelschap en de educatieve activiteiten zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Daarom ontwikkelen we de komende periode een organisatie-model waar diversiteit, transparantie en een veelheid aan onderlinge verbindingen centraal staan. Om de in beschreven activiteiten goed uit te kunnen uitvoeren, vragen wij naast een structureel jaarlijkse bijdrage van het Rijk van €1.867.000 (een jaarlijkse verhoging van €312.000) aan de Gemeente Rotterdam om een jaarlijkse bijdrage van €2.092.000,- (inclusief een jaarlijkse verhoging van €32.250,-). Dit alles op basis van het prijs- en loonpeil 2024.”

Artistieke en inhoudelijke kwaliteit

De commissie beoordeelt de artistiek-inhoudelijke kwaliteit als zeer goed. Het grote vakmanschap van Maas spreekt uit de uitstekend uitgewerkte plannen voor de eigen producties, educatieprojecten en de programming van het Maaspodium. Maas is de parel in het Rotterdamse podiumkunstenbestel; een goed functionerend artistiek complex dat vele goede makers aantrekt en hen de vrije ruimte geeft. Binnen de organisatie komen maken, presenteren en cultuureducatie op een voorbeeldige manier samen.

Maas maakt “eigenzinnig jeugdtheater in alle mogelijke vormen en voor alle denkbare leeftijden.” Educatie en interactie staan daarbij centraal; de kundige en ervaren educatietak voedt de productie en presentatie. Hierover schrijft Maas zelf treffend: “De kennis over het werken met groepen en groepsdynamiek is van onschatbare waarde en wordt steeds meer en breder toegepast in het podium en het gezelschap.”

De combinatie van dans en fysiek theater voor de verschillende doelgroepen kinderen, jongeren en jongvolwassenen overtuigt. Maas brengt een programma met grote zeggingskracht door een aansprekend tableau van theater-, dans- en educatiemakers en een goed gevoel voor relevante thematieken zoals identiteit, queerness en gender. Er is ruimte voor innovatie en experiment, zoals bijvoorbeeld blijkt uit de vraag die de makers zich stellen: “Hoe kun je een voorstelling maken met een drone als hoofdpersoon?”. De nadruk op co-creatie met het jonge publiek en de samenwerking met jonge makers dragen nog bij aan de meerstemmigheid. Zo neemt het gezelschap de jonge publieksgroepen vol vertrouwen en met eigen inbreng mee op weg richting podiumkunstaanbod voor volwassenen.

Maas heeft een oorspronkelijke signatuur die zich kenmerkt door openheid, verbondenheid en de wil om actief stappen te zetten. In de eigen rake bewoording: “We betrekken ons jonge publiek bij het maakproces, zien Rotterdam als inspiratiebron en co-creëren op verschillende manieren met de gemeenschappen om ons heen. We maken voorstellingen

die het lichaam laten spreken en je in het hart raken. Het werk gaat voorbij het ego; Maasmakers spelen en maken omdat ze iets in beweging willen zetten.” Maas onderscheidt zich in Rotterdam als enige gezelschap en podium dat zich specifiek richt op een jong publiek. Terecht ziet het gezelschap zichzelf als voorloper in het jeugdtheateraanbod in de stad, het land en daarbuiten. De commissie ziet uit naar de volgende fase in de ontwikkeling van Maas.

Waarde voor de stad, de bewoner en de discipline

De commissie beoordeelt de waarde voor de stad, haar bewoners en de discipline als zeer goed. Maas werkt vanuit interconnectiviteit en zet daarbij veelvuldig in op de zelfbenoemde ‘ontmoetingskunstenaars’ van de afdeling educatie. Maas werkt intensief met de scholen in de eigen wijk Delfshaven en voor de komende periode komen daar Rotterdamse scholen in het speciaal onderwijs en scholen met een cultuurprofiel bij. Er zijn partnerschappen met tal van instellingen in het culturele en maatschappelijke domein. Het gaat om landelijke festivals als Oerol en Tweekt, Rotterdamse gezelschappen als Tall Tales Company en Scapino Ballet, en Maas ‘geeft de sleutels weg’ aan onder meer Kiki House of Angels voor vogueing lessen, Blqck a queer aesthetic voor het traject *Why so serious?* waarin co-creatie met black queer communities wordt vormgegeven, en maatschappelijke organisatie wmo radar. Met Innovation:Lab en AICON4 voert Maas de dialoog over de ontwikkeling van een traject om jongeren te leren programmeren. Met de Erasmus Universiteit onderzoekt Maas nieuwe manieren om impact te meten, met Rotterdam Pride organiseert de instelling evenementen voor kinderen.

Maas speelt het jaar rond in theaters en schouwburgen en op festivals door het hele land. Ook maakt het gezelschap internationale tournees, vaak met het werk voor peuters dat buiten de landsgrenzen wordt erkend als uniek. De bijdrage aan spreiding en internationalisering is zeer goed.

Maas, het enige jeugdtheatergezelschap met een eigen podium, innoveert met tussenvormen tussen programmeren en produceren. Ook de keuze om in de komende periode meer aandacht te nemen voor kwaliteit boven kwantiteit is innovatief, in vergelijking met veel andere instellingen. Vooral ook omdat deze ontwikkeling is gekoppeld aan een organisatieverandering gericht op kwalitatieve duurzaamheid voor alle betrokkenen.

Het huis ontwikkelt verschillende innovatieve formats om jong en oud vanuit educatie en/of scholing bij de podiumkunst te betrekken, de ART-dagen zijn een voorbeeld, en de MAASterclasses voor de professionalisering van kunstvakdocenten en freelancers. Met de MAASAcademy ontwikkelt het huis een innovatief traject voor jongeren op het snijvlak van kunst, maatschappij en technologie. “Met de jongeren die onderdeel zijn van de NOW TALKS hebben we veel talent in huis. Ze hebben ambitie, maatschappelijk inzicht, optimisme, empathie en creativiteit. Door het initiëren van dit traject bieden we deze jongeren ruimte om te focussen op persoonlijke groei en een plek om zich te ontwikkelen tot potentiële programmamakers en programmeurs,” schrijft Maas. De focus

op technologie is ingegeven door het feit dat jongeren opgroeien in een hybride wereld, waarin de menselijke zintuiglijkheid zich naadloos vermengt met technologie en AI. Door kinderen en jongeren op verschillende manieren actief te betrekken bij het creatieve proces en hen als serieuze kunstenaars te behandelen, heeft Maas een positieve impact op de ontwikkeling van de jongste generatie.

Maas levert overtuigende inspanningen om toegankelijk te zijn voor een breed publiek, al ontbreekt een specifiek marketingplan. Het spelen op scholen is hierin een belangrijke factor. De manier van programmeren en de genoemde partners dragen hieraan bij. Om toegankelijk te zijn voor minder draagkrachtige bezoekers wordt gestart met 'pay what you want'. Er wordt gewerkt met tolken, gebarentaal en audiodescriptie. De website is toegankelijk voor mensen met dyslexie of kleurenblindheid.

Zakelijke kwaliteit

De commissie beoordeelt de zakelijke kwaliteit als goed. De financiële uitgangspositie van Maas was eind 2022 goed. De baten en lasten in de jaarrekening 2022 kwamen vrij nauwkeurig overeen met de begroting voor dat jaar. De eigen inkomsten stegen licht en bedroegen in 2022 24 procent van de totale baten. De stichting was voor 76 procent afhankelijk van subsidies. Dit past in het beeld van de organisatie die zich focust op jongeren.

De kwaliteit van de organisatie is voldoende tot goed. Als NAPK-lid volgt Maas de cao Toneel en Dans. Deze wordt integraal toegepast voor de medewerkers in loondienst en vormt volgens de aanvrager ook voor zzp'ers de basis voor de berekening van het honorarium (150 procent van het brutoloon). Maar op basis van het verhoudingsgewijs lage gemiddelde zzp-tarief in de begroting van € 43,- per uur, twijfelt de commissie of de fair pay-normen voor alle zzp'ers op de juiste wijze worden toegepast. Het ontbreekt aan nadere informatie van de functies en beloning van deze krachten om dit te kunnen verifiëren.

Maas past de Fair Practice Code overtuigend toe. De aanvraag geeft inzicht in de huidige situatie en de gewenste verbeteringen. Maar de aan de gewenste verbeteringen gekoppelde plannen worden slechts kort benoemd. Ook de Governance Code Cultuur wordt voorbeeldig gtoegepast en geeft inzicht in de huidige situatie. Er zijn geen gewenste verbeteringen voor de komende Cultuurplanperiode geformuleerd.

Maas maakt goede keuzes in de organisatieontwikkeling, waarbij de focus wordt verlegd van kwantiteit naar kwaliteit. Niet alleen wat betreft concrete productieplannen, maar ook met strategieën en plannen voor optimaliseren van de betrokkenheid en kwaliteit van zowel backoffice-medewerkers, een grote schare aan makers en partners, en ook het publiek.

Maas levert een realistische begroting aan die past bij het plan. Ondanks het ontbreken van een nadere toelichting op de marketingactiviteiten, is er voldoende vertrouwen

in de haalbaarheid van de geraamde eigen inkomsten. Maas heeft een deugdelijke en goed onderbouwde begroting van de lasten ingediend. De begroting is daarmee een overtuigende vertaling van de plannen.

Volgens de meerjarenbegroting neemt in de financieringsmix de afhankelijkheid van Maas van subsidies opnieuw toe (van 76 procent in 2022 naar 80 procent in 2025-2028). De eigen directe inkomsten, bestaande uit recettes, uitkoop, partage en overige inkomsten, zijn stabiel. De bijdragen uit private fondsen dalen door het wegvallen van de meerjarige ontwikkelsubsidie van Fonds21 die Maas ontving. De stichting spant zich voldoende geloofwaardig in om cofinanciering te vinden, zoals de bijdrage van Volkskracht aan de geplande verduurzaming van de foyer.

Alles overziend is er vertrouwen in een gezonde financiële bedrijfsvoering voor de toekomst. Mede vanwege de goede financiële positie van Maas, is er sprake van voldoende continuïteit in de bedrijfsvoering.

Geadviseerd bedrag

De commissie adviseert om het subsidieniveau van 2024 te handhaven.